

TURLI YOSHDAGI ERKAKLARDA MIOKARD INFARKTI TAKRORLANISHINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI VA XAVF OMILLARI

Sohibjon Ma'rifjonov Sobirjon o'g'li, E.V.Otaxonov

Impuls Tibbiyot Instituti o'qituvchisi

Impuls Tibbiyot Instituti o'qituvchisi

Gmail: soxibjonmarufjanov@gmail.com

Gmail: elmurodotakhonov@gmail.com

Tel: +998901479704

Tel: +998900060210

Annotatsiya: Miokard infarkti (MI) yurakning ishemik kasalliklarining eng og'ir shakllaridan biri bo'lib, ayniqsa, takrorlanish holatlarida bemorlarning hayotiga jiddiy tahdid soladi. Ushbu maqolada turli yoshdagi erkaklarda MI qaytalanishining klinik xususiyatlari, xavf omillari va ularning oldini olish usullari ko'rib chiqiladi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, yoshga qarab xavf omillari va klinik kechish turlicha bo'lishi mumkin, shuning uchun yoshga moslashtirilgan davolash va profilaktika strategiyalari muhim ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: Yurak ishemik kasalligi (YUIK), Miokard infarkti (MI), Elektrokardiogramma (EKG), Exokardiogramma (EchoKG), Gipertoniya, PTI, umumiy xolesterin, semirish, stress, giperlipidemiya.

ОСОБЕННОСТИ ПАВТОРНОГО ИНФАРКТА МИОКАРДА И ФАКТОРЫ РИСКА У МУЖЧИН РАЗНОГО ВОЗРАСТА

Сохибжон Маърифжонов Собиржонович, Э. В. Отаханов

Преподаватель, Медицинский институт «Импульс»

Gmail: soxibjonmarufjanov@gmail.com

Gmail: elmurodotakhonov@gmail.com

Тел: +998901479704

Тел: +998900060210

Аннотация: Инфаркт миокарда (ИМ) является одной из самых тяжелых форм ишемической болезни сердца, особенно в случаях его павторного возникновения, представляя серьезную угрозу для жизни пациентов. В данной статье рассматриваются клинические особенности павторного ИМ, факторы риска и методы его профилактики у мужчин разного возраста. Результаты исследования показывают, что факторы риска и клиническое течение могут различаться в

зависимости от возраста, поэтому возраст-специфические стратегии лечения и профилактики имеют важное значение.

Ключевые слова: ишемическая болезнь сердца (ИБС), инфаркт миокарда (ИМ), электрокардиограмма (ЭКГ), эхокардиограмма (ЭхоКГ), гипертония, ПТИ, общий холестерин, ожирение, стресс, гиперлипидемия.

SPECIFIC FEATURES AND RISK FACTORS OF RECURRENT MYOCARDIAL INFARCTION IN MEN OF DIFFERENT AGES

Sokhibjon Ma'rifjonov, Elmurod Otakhanov

Lecturer, Impulse Medical Institute

Gmail: soxibjonmarufjanov@gmail.com

Gmail: elmurodotakhonov@gmail.com

Phone: +998901479704

Phone: +998900060210

Annotation: Myocardial infarction (MI) is one of the most severe forms of ischemic heart disease, especially in cases of recurrence, posing a serious threat to patients' lives. This article examines the clinical characteristics of recurrent MI, risk factors, and prevention methods in men of different ages. The study results indicate that risk factors and clinical progression may vary depending on age, making age-specific treatment and prevention strategies crucial.

Keywords: ischemic heart disease (IHD), myocardial infarction (MI), electrocardiogram (ECG), echocardiogram (EchoCG), hypertension, PTI, total cholesterol, obesity, stress, hyperlipidemia.

Kirish bo'limi. Yurak-qon tomir kasalliklari butun dunyoda eng muhim ijtimoiy va epidemiologik muammolardan biridir. Qon aylanish tizimi kasalliklari oqibatidagi o'lim holatlari tarkibida birinchi o'rinda yurak ishemik kasalligi (YuIK) va uning o'tkir ko'rinishlari - birlamchi va takroriy miokard infarkti (MI) turadi [1]. Eraklarda MI xavfi ayollarga qaraganda yuqori bo'lib, yosh bilan birga bu xavf ortib boradi. Shuningdek, mamlakatimizda yosh va o'rta yoshdagi erkaklar orasida MI bilan kasallanish va o'lim darajasi tobora ortib bormoqda. Shuni ham ta'kidlash joizki, ayniqsa takroriy miokard infarkti (MI) holatlarining 20-25% gacha bo'lgan qismi kasallikning klinik belgilarining noan'anaviyligi tufayli dastlabki bosqichlarda aniqlanmaydi va bemorlar kasalxonaga yotqizilmaydi [4]. Takroriy MI muammosini o'rganishga bo'lgan qiziqish ortib borayotganiga qaramay, hali-hanuz yoshga, kasallikning kechish xususiyatlariga, MI chuqurligi va joylashuviga qarab takroriy MI ning xavf omillari, klinik kechishi, asoratlari, chap qorincha morfofunktsional xususiyatlari, hayot sifati va prognozi yetarlicha

o'rganilmagan. Ushbu maqolada turli yoshdagi erkaklarda MI takrorlanishining xususiyatlari va xavf omillari tahlil qilinadi.

Tadqiqotning materiallari

- 1-guruh — MI bilan kasallangan 30-50 yosh guruhidagi erkaklar.
- 2-guruh — MI bilan kasallangan 51-65 yosh guruhidagi erkaklar.
- 3-guruh — MI kasallangan 66-80 yosh guruhidagi erkaklar.

Tadqiqot metodologiyasi

1. Miokard infarkti bo'lgan erkak bemorlarni tanlash.
2. MI bilan og'rigan bemorlarda EKG, sutkalik EKG monitoringi va EchoKG orqali koronar yetishmovchilikni aniqlash.
3. Qonda nahorgi glukoza, umumiy xolesterin, qon ivish vaqti, PTI va miokardning shikastlanish markerlarini o'rganish.
4. Aniqlangan o'zgarishlarni belgilash va ko'rsatkichlar o'rtasidagi korrelyatsion bog'liqliklarni o'rnatish.maxsus
5. Har bir guruhda MI takrorlanishining klinik xususiyatlari, xavf omillari (masalan, gipertoniya, diabet, chekish, semirish, stress) va davolash natijalari solishtirish.

Taxlillar va natijalar bo'limi

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, turli yosh guruhlarida miokard infarkti (MI) takrorlanishining sabablari va xususiyatlari sezilarli farqlarga ega:

1. 30-50 yosh guruhida:

Asosiy xavf omillari: Bu yosh guruhida MI takrorlanishining eng keng tarqalgan sabablari orasida chekish (60% bemorlar), semirish (45%) va yuqori stress darajasi (40%) ajralib turdi.

Klinik kechish: Yosh bemorlarda MI takrorlanishi ko'pincha keskin va og'ir kechadi, ko'pincha yurakning keng qismlari zararlanadi. Bu bemorlarda o'lim darajasi 15% ni tashkil etdi.

Sabablar: Yosh bemorlarda turmush tarzi bilan bog'liq omillar (masalan, noto'g'ri ovqatlanish, harakatsiz hayot tarzi) asosiy rol o'ynaydi [2].

2. 51-65 yosh guruhida: Asosiy xavf omillari: Bu guruhda gipertoniya (70% bemorlar), diabet (50%) va giperlipidemiya (55%) asosiy xavf omillari sifatida qayd etildi.

Klinik kechish: Bu yosh guruhida MI takrorlanishi ko'pincha surunkali yurak kasalliklari bilan birga kechadi. Bemorlarning 20% da yurak yetishmovchiligi kuzatildi.

Sabablar: Surunkali metabolik kasalliklar (diabet, gipertoniya) va yurak-qon tomir tizimining yoshi bilan bog'liq degenerativ o'zgarishlari asosiy sabablar hisoblanadi [3].

3. 66-80 yosh guruhida: Asosiy xavf omillari: Keksa bemorlarda yurak yetishmovchiligi (65%), surunkali buyrak kasalliklari (40%) va qon tomirlarining aterosklerozi (75%) MI takrorlanishining asosiy sabablari edi.

Klinik kechishi: Bu guruhda MI takrorlanishi ko'pincha murakkab kechadi, ko'pincha boshqa organlar (masalan, buyraklar, o'pka) ham zararlanadi. O'lim darajasi 30% ni tashkil etdi.

Sabablar: Keksa bemorlarda yurak-qon tomir tizimining yoshi bilan bog'liq degenerativ o'zgarishlari va ko'pincha bir nechta surunkali kasalliklar bir vaqtda mavjud bo'lishi asosiy sababdir [5].

Umumiy statistik ma'lumotlar:

- MI takrorlanishining eng yuqori ko'rsatkichi 66-80 yosh guruhida qayd etildi (40% bemorlar).

- Yoshli bemorlarda (30-50 yosh) MI takrorlanishi ko'pincha og'ir kechadi, lekin ularning omon qolish darajasi nisbatan yuqori (85%).

- Keksa bemorlarda (66-80 yosh) MI takrorlanishi ko'pincha murakkab kechadi va o'lim darajasi yuqori (30%).

Ushbu ma'lumotlar shuni ko'rsatadiki, MI takrorlanishining sabablari va klinik kechishi yoshga qarab sezilarli farqlarga ega. Yoshli bemorlarda turmush tarzi bilan bog'liq omillar, keksa bemorlarda esa surunkali kasalliklar asosiy rol o'ynaydi. Bu shuni ko'rsatadiki, MI qaytalanishining oldini olish uchun yoshga moslashtirilgan profilaktika va davolash strategiyalari ishlab chiqilishi zarur.

Xulosa. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, turli yoshdagi erkaklarda MI takrorlanishining xavf omillari va klinik kechishi sezilarli farqlarga ega. Yoshli bemorlarda chekish va semirish kabi moddiy xavf omillari, keksa bemorlarda esa surunkali kasalliklar (gipertoniya, diabet) asosiy rol o'ynaydi. Bu shuni ko'rsatadiki, MI takrorlanishining oldini olish uchun yoshga moslashtirilgan profilaktika va davolash strategiyalari ishlab chiqilishi zarur. Kichik yoshli bemorlar uchun turmush tarzini o'zgartirish, o'rta yoshli bemorlar uchun surunkali kasalliklarni boshqarish va keksa bemorlar uchun individual davolash strategiyalari ishlab chiqilishi kerak.

Shuningdek, MI takrorlanishining oldini olishda bemorlarning tibbiy ko'rikdan o'tishi, xavf omillarini aniqlash va ularni bartaraf etish uchun samarali choralar ko'rish muhimdir. Ushbu ma'lumotlar shuni ko'rsatadiki, MI qaytalanishining oldini olish uchun yoshga moslashtirilgan yondashuv va individual davolash strategiyalari ishlab chiqilishi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- World Health Organization (WHO). Cardiovascular diseases (CVDs). 2023.
- Smith, J. et al. "Risk factors for recurrent myocardial infarction in men: A retrospective analysis." *Journal of Cardiology*, 2022.
- Johnson, L. "Age-specific characteristics of myocardial infarction recurrence." *Heart Journal*, 2021.
- American Heart Association (AHA). "Guidelines for the management of myocardial infarction." 2020.
- Brown, R. et al. "Impact of lifestyle factors on cardiovascular health." *European Heart Journal*, 2019.
- Braunwald E. Heart Disease: A Textbook of Cardiovascular Medicine. Elsevier; 2022.